

Ekonomické expertízy, investiční poradenství

Národní 981/ 17, Praha 1 –Staré Město, 110 08, Czech Republic

tel.: +420 224 232 754, +420 224 224 242, fax: +420 224 238 738, e-mail: mail@eeip.cz

Vybrané pasáže z hodnocení dopadů regulace (velká RIA) k části návrhu zákona o kinematografii vztahující se k úpravě podpory filmovému průmyslu

9.9.2009

Příloha ke Konceptci české kinematografie a filmového průmyslu 2010 - 2016 připravené Ministerstvem kultury ČR

Kontaktní osoby zpracovatele:

Prof. Ing. Michal Mejstřík, CSc.

michal.mejstrik@eeip.cz

PhDr. Jana Chvalková

jana.chvalkovska@eeip.cz

Mgr. Katarína Marková

katarina.markova@eeip.cz

Zpracovatel, společnost EEIP, a.s. zpracoval vybrané pasáže z hodnocení dopadů regulace (velká RIA) k části návrhu zákona o kinematografii vztahující se k úpravě podpory filmovému průmyslu na základě údajů poskytnutých Ministerstvem kultury, jednání pracovních skupin Ministerstva kultury k zákonu o kinematografii, Českého filmového centra - Film Commission a subjekty dotazovanými v rámci konzultačního procesu (**zejména na základě připomínek příslušných odborů Ministerstva financí ČR**), jakož i na základě veřejně dostupných podkladů – zejména podkladů uvedených ve smlouvě mezi EEIP a Ministerstvem kultury. Výběr řešení byl proveden na základě kvalitativního a kvantitativního vyhodnocení návrhů a analýz – kompletní postup výběru řešení a možných variant je obsažen v dokumentu velká RIA. Tento dokument slouží jako podklad pro Koncepti české kinematografie a filmového průmyslu 2010 - 2016 připravené Ministerstvem kultury ČR a představuje pouze kvantitativní vyhodnocení vybrané varianty řešení zavedení pobídek filmovému průmyslu a varianty nulové. Tento dokument nenahrazuje velkou RIA. EEIP, a.s. není odpovědná za využití tohoto dokumentu k jinému účelu, než k jakému byl určen.

V rámci konzultací byly MK a Českým filmovým centrem – Film Commission ve spolupráci s EEIP osloveny mimo jiné následující subjekty:

- ✓ *Ministerstvo financí*
- ✓ *Ministerstvo průmyslu a obchodu*
- ✓ *CzechInvest*
- ✓ *Státní fond na podporu a rozvoj české kinematografie*
- ✓ *Český filmový a televizní svaz (FITES)*
- ✓ *Asociace českých kameramanů*
- ✓ *Asociace filmových a televizních střihačů*
- ✓ *Asociace pracovníků se zvukem*
- ✓ *Asociace producentů v audiovizí*
- ✓ *Mezinárodní odborový svaz pracovníků v kinematografii*
- ✓ *Herecká asociace*
- ✓ *Asociace režisérů a scénáristů*
- ✓ *Sdružení autorů animovaného filmu*
- ✓ *AniFest*
- ✓ *FebioFest*
- ✓ *Festival evropských filmových úsměvů*
- ✓ *Festival českých filmů Finále*
- ✓ *Film Fest Zlín*
- ✓ *Fresh Film Fest*
- ✓ *Mezinárodní festival dokumentárních filmů Jihlava*
- ✓ *Mezinárodní festival studentských filmů Písek*
- ✓ *Mezinárodní filmový festival Karlovy Vary*
- ✓ *Letní filmová škola Uherské Hradiště*
- ✓ *Filmová a televizní fakulta Akademie múzických umění v Praze*
- ✓ *Filmová akademie Miroslava Ondříčka v Písku*
- ✓ *Soukromá vyšší odborná škola filmová v Písku*
- ✓ *Institut dokumentárního filmu*
- ✓ *Asociace českých filmových klubů*
- ✓ *Asociace provozovatelů kin*

- ✓ *Asociace provozovatelů multiplexů*
- ✓ *DVD Group.CZ*
- ✓ *Unie filmový distributorů*
- ✓ *Česká filmová a televizní akademie*
- ✓ *Česká protipirátská unie*
- ✓ *Národní filmový archiv*
- ✓ *Rada Státního fondu ČR pro podporu a rozvoj české kinematografie*
- ✓ *Česká filmová komora*

0 Stručné shrnutí obsahu tohoto dokumentu

Tento dokument podrobně rozpracovává kvantitativní analýzu zavedení pobídek filmovému průmyslu ve variantě obsažené v návrhu Programu podpory filmového průmyslu připraveném Ministerstvem kultury ČR. Cílem tohoto dokumentu je podrobně vysvětlit jednotlivé aspekty koncepce pobídek filmovému průmyslu – zejména v reakci na připomínky Ministerstva financí ČR poskytnuté Ministerstvu kultury v rámci zkráceného připomínkového řízení k Programu podpory filmovému průmyslu. Kompletní přehled variant a východisek, s nimiž pracuje tento dokument, je k dispozici v dokumentu hodnocení dopadů regulace (velká RIA) k části návrhu zákona o kinematografii, který je přílohou Koncepti české kinematografie a filmového průmyslu 2010 – 2016. Tento dokument se nezabývá otázkou financování české kinematografie – jakožto umění a nedílné součásti české kultury. Analýzu tohoto tématu je rovněž možné nalézt v dokumentu hodnocení dopadů regulace (velká RIA) k části návrhu zákona o kinematografii, který je přílohou Koncepti české kinematografie a filmového průmyslu 2010 – 2016.

Struktura tohoto dokumentu je následující:

- ✓ první kapitola stručně shrnuje potenciální varianty financování podpory filmovému průmyslu – a to v následujících variantách:
 - varianta 0 – nepodporovat filmový průmysl vůbec
 - varianta 1 – zavedení podpory filmovému průmyslu formou obsaženou v návrhu Programu podpory filmového průmyslu připraveném Ministerstvem kultury ČR¹ (včetně ekonomického odůvodnění, proč není možné poskytovat podporu, resp. dotace, filmovému průmyslu ze Státního fondu na podporu a rozvoj české kinematografie)
 - varianta 2 – zavedení podpory filmovému průmyslu formou poplatků z vybraných aktivit v oblasti filmového a audiovizuálního průmyslu (tato varianta je do dokumentu doplněna pouze pro úplnost, neboť byla vyřazena na základě výsledků hodnocení dopadů regulace);
- ✓ druhá kapitola porovnává kvantitativně přínosy a náklady výše uvedených variant 0 a 1 s důrazem na koncepční a logické rozpracování daňových příjmů státu ve vztahu k variantě 1;
- ✓ třetí kapitola porovnává kvalitativní přínosy a náklady výše uvedených variant 0 a 1;
- ✓ čtvrtá kapitola shrnuje závěry z týkající se přínosů a nákladů zavedení Programu podpory filmového průmyslu (varianta 1) oproti variantě 0

Ekonomická analýza obsažená v tomto dokumentu, jakož i v hodnocení dopadů k zákonu o kinematografii, vychází z informací získaných na základě dlouhodobé koncepční práce odboru médií a audiovize Ministerstva kultury ČR.

Jak již bylo uvedeno výše v tomto dokumentu, podrobnosti týkající se struktury jednotlivých variant, jakož i dalších aspektů filmového průmyslu a české kinematografie je možné nalézt v dokumentu hodnocení dopadů regulace (velká RIA) k návrhu zákona o kinematografii.

¹ který by měl být posléze nahrazen zákonnou úpravou

Obsah

0	Stručné shrnutí obsahu tohoto dokumentu	4
1	Přehled základních variant podpory filmového průmyslu	6
1.1	Podpora filmovému průmyslu v EU	6
1.2	Stávající podpora filmovému průmyslu v ČR (včetně odůvodnění, proč není možné poskytovat podporu, resp. dotace, filmovému průmyslu ze Státního fondu na podporu a rozvoj české kinematografie)	8
1.2.1	Stávající podpora filmovému průmyslu v ČR	8
1.2.2	Odůvodnění, proč není možné poskytovat podporu, resp. dotace, filmovému průmyslu ze Státního fondu na podporu a rozvoj české kinematografie	8
1.3	Popis a porovnání možných variant financování podpory filmového průmyslu	10
2	Kvantitativní porovnání přínosů a nákladů variant 0 a 1 s důrazem na koncepční a logické rozpracování daňových příjmů státu ve vztahu k variantě 1	12
2.1	Předpoklady kvantitativního modelu	12
2.2	Postup výpočtu (s důrazem na koncepční a logické rozpracování daňových příjmů státu) – přímé i nepřímé dopady	18
2.2.1	Postup výpočtu přímých dopadů	18
2.2.2	Shrnutí výsledků výpočtu přímých dopadů	23
2.3	Postup výpočtu (s důrazem na koncepční a logické rozpracování daňových příjmů státu) – nepřímé dopady	23
2.3.1	Postup výpočtu nepřímých dopadů	24
2.3.2	Shrnutí výsledků výpočtu nepřímých dopadů	27
2.4	Souhrn výsledků hodnocení kvantitativního modelu (přímé i nepřímé dopady)	28
3	Kvalitativní přínosy a náklady varianty 1 oproti variantě 0 – souhrn	29
3.1	Nepřímá podpora SMP a drobných živností	29
3.2	Dopady v oblasti rozvoje lidských zdrojů	29
3.3	Tvorba krátkodobých pracovních míst pro nízkopříjmové skupiny (kvalitativní hodnocení)	29
3.4	Pozitivní technologické spillover efekty	29
3.5	Regionální rozvoj	29
3.6	Podpora turismu a propagace České republiky v zahraničí	30
3.7	Podpora konkurenceschopnosti České republiky	30
3.8	Podpora exportu služeb	30
3.9	Rozvoj české kultury	30
4	Závěry – shrnutí	31

1 Přehled základních variant podpory filmového průmyslu

Tato kapitola obsahuje stručný úvod do problematiky podpory filmovému průmyslu (na úrovni EU a ČR) a shrnuje základní varianty financování této podpory. Informace v této kapitole jsou rozčleněny do následujících logických celků:

- ✓ Podpora filmovému průmyslu v EU (Cinema Communication, hlavní konkurence ČR při získávání zakázek v oblasti filmového průmyslu)
- ✓ Podpora filmovému průmyslu v ČR (včetně odůvodnění, proč není možné poskytovat podporu, resp. dotace, filmovému průmyslu ze Státního fondu na podporu a rozvoj české kinematografie)
- ✓ Popis a porovnání možných variant financování podpory filmového průmyslu

1.1 Podpora filmovému průmyslu v EU

Mechanismus obsažený ve Smlouvě o Evropském Společenství (Článek 87(3)(d)) uvádí výjimky z obecného zákazu veřejné podpory (do níž spadá i podpora filmovému průmyslu), nicméně rovněž uvádí výjimky, kdy je veřejnou podporu možné udělit.

Na případ podpory filmovému průmyslu se vztahuje možnost udělit podporu „za účelem rozvoje kultury a ochrany kulturního dědictví“. Na tento článek navazuje sdělení Evropské komise COM/2001/0534 final² tzv. Cinema Communication, které podrobněji specifikuje některé vybrané právní aspekty a podmínky podpory kinematografie – včetně možnosti podpory filmovému průmyslu, archivace a evidence kinematografických děl apod.

Cinema Communication je regulace nastavená na dobu určitou – konkrétně na 3 roky - s možností prodloužení ze strany EK. Aktuální verze Cinema Communication publikovaná v Úředním věstníku Evropských společenství dne 7. února 2009 prodloužila platnost kritérií hodnocení státní podpory ze Cinema Communication z roku 2001³ do 31. prosince 2012.

Ačkoliv tedy jakákoliv podpora poskytovaná filmovému průmyslu musí být v souladu s podmínkami výše uvedené Cinema Communication, jednotlivé evropské země mohou do jisté míry samy určovat jakým způsobem a zda vůbec budou v rámci těchto podmínek pobízet filmový průmysl.

Následující obrázek ilustruje, že možnosti posílit konkurenceschopnost národního filmového průmyslu prostřednictvím zavedení mechanismu podpory podle Cinema Communication již využilo 9 členských států EU⁴, Polsko o zavedení podpory uvažuje⁵.

Pro Českou republiku, která do roku 2004 byla jednou z nejvyhledávanějších destinací pro zahraniční filmové produkce, představují ze zemí EU, v nichž je podpora filmovému průmyslu zavedena, nejvýznamnější konkurenci Maďarsko, Německo a Velká Británie.

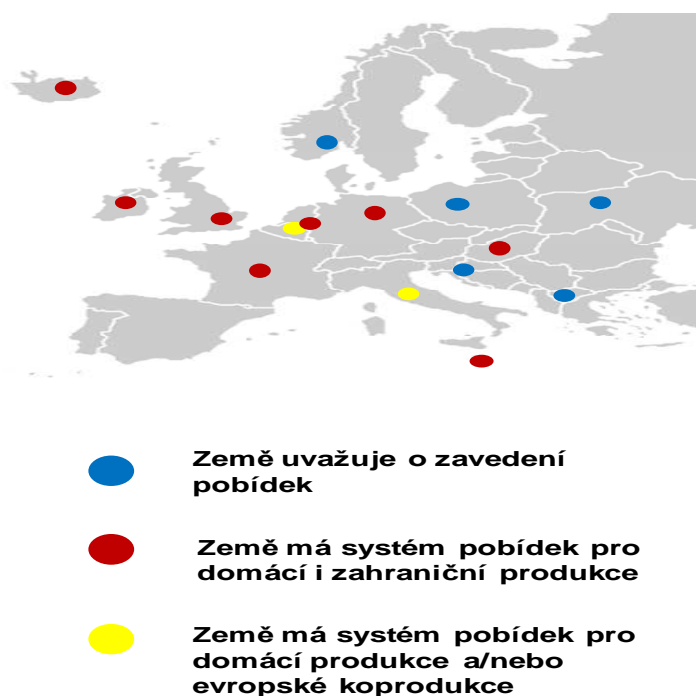
² Communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the Economic and Social Committee and the Committee of the Regions on certain legal aspects relating to cinematographic and other audiovisual works

³ Podobně jako v roce 2004 a 2007

⁴ V abecedním pořadí se jedná o Belgii, Francii, Itálii, Irsko, Lucembursko, Maďarsko, Maltu, Německo a Velkou Británii; z nečlenských evropských zemí je podpora filmovému průmyslu zavedena rovněž na Islandu.

⁵ Z nečlenských evropských zemí uvažuje o zavedení podpory ještě Chorvatsko, Makedonie, Norsko a Ukrajina.

Obrázek 1: Přehled zemí, které poskytují (nebo mají v úmyslu poskytovat) podporu filmovému průmyslu (2008)

Zdroj: České filmové centrum – Film Commission (na základě údajů jednotlivých národních filmových center)

Následující tabulka představuje dopady pobídkových systémů na rozpočty zahraničních produkcí – a ilustruje, jak významné dopady na konkurenceschopnost ČR má situace, kdy konkurenční země v rámci EU mají zavedeny systém pobídek pro filmový průmysl, zatímco ČR možnosti podpořit filmový průmysl nevyužívá.

Podíváme-li se např. na srovnání ČR a Maďarska⁶ ukazuje se, že v září 2008 bylo natáčení v ČR a v Maďarsku bez zohlednění pobídkového systému zhruba stejně nákladné. V případě zohlednění existence maďarského a britského systému pobídek⁷ však natáčení v České republice vycházelo (dle stavu ze září 2008) o 10% dražší v případě středněrozpočtového filmu než natáčení v Maďarsku (tj. o 6% dražší než natáčení ve Velké Británii a o 6%+4% dražší než natáčení v Maďarsku), v případě velkorozpočtového filmu byl rozdíl oproti Maďarsku cca. 6% (tj. natáčení v ČR bylo o 2% dražší než ve Velké Británii a o 2%+4% dražší než v Maďarsku).

Ze srovnání vyplývá, že ČR díky neexistenci ztrácí náskok v nákladové výhodnosti i oproti Německu (bez systému pobídek by v září 2008 bylo natočení velkofilmu v ČR o 20% levnější než v Německu; se zohledněním německého pobídkového systému bylo natočení velkofilmu v ČR levnější pouze o 6%). Tato situace vede k nástupu inverzního trendu – zatímco dříve německé produkce natáčely filmy v ČR, v budoucnu by se naopak mohlo stále častěji stávat, že české produkce budou natáčet v Německu⁸. Tento inverzní trend se rovněž může projevit i ve vztahu k Velké Británii, která je díky svému systému pobídek filmovému průmyslu již

⁶ které díky zavedení pobídek filmovému průmyslu přitáhlo na své území zahraniční produkce, které bez pobídky do Maďarska jinak pravděpodobně nezamířily.

⁷ Celé srovnání uvedené v tabulce 1 je normováno na produkční náklady ve Velké Británii (se zohledněním britského systému pobídek i bez zohlednění britského systému pobídek).

⁸ Zejména pokud ČR ztratí kvalifikované pracovní síly v oblasti filmového průmyslu – viz kapitoly 2 a 3 tohoto dokumentu.

nyní z hlediska produkčních nákladů levnější než ČR (dle stavu k září 2008 o 6% v případě středněrozpočtového filmu a o 2% v případě velkorozpočtového filmu).

Tabulka 1- % rozdíl v úrovni produkčních nákladů ve srovnání s Velkou Británií (v závislosti na kurzovém vývoji⁹)

Země	Los Angeles	Connecticut	Kanada	Austrálie	Jižní Afrika	Německo	Maďarsko	Irsko	ČR	UK
Film středního rozpočtu (bez pobídky)										
1Q 2008	3%	15%	5%	1%	-12%	3%	-20%	-4%	-19%	0%
Září 2008	1%	22%	7%	3%	-8%	7%	-15%	0%	-15%	0%
Po zohlednění aktuálního pobídkového systému										
1Q 2008	29%	12%	16%	9%	2%	8%	-9%	7%	1%	0%
Září 2008	37%	18%	18%	11%	6%	12%	-4%	11%	6%	0%
Velkorozpočtový film (bez pobídky)										
1Q 2008	13%	16%	1%	-4%	-14%	4%	-17%	0%	-16%	0%
Září 2008	18%	21%	2%	-3%	-10%	7%	-13%	2%	-13%	0%
Po zohlednění aktuálního pobídkového systému										
1Q 2008	33%	8%	5%	0%	0%	6%	-8%	7%	-1%	0%
Září 2008	38%	12%	6%	2%	4%	8%	-4%	9%	2%	0%

Zdroj UK Film Council (zpracováno společností Olsberg SPI)

1.2 Stávající podpora filmovému průmyslu v ČR (včetně odůvodnění, proč není možné poskytovat podporu, resp. dotace, filmovému průmyslu ze Státního fondu na podporu a rozvoj české kinematografie)

1.2.1 Stávající podpora filmovému průmyslu v ČR

Česká republika v současné době nemá žádný systém podpory filmovému průmyslu.

1.2.2 Odůvodnění, proč není možné poskytovat podporu, resp. dotace, filmovému průmyslu ze Státního fondu na podporu a rozvoj české kinematografie

Bez zabíhání do detailů právní úpravy, je třeba možné uvést, že zákon č. 241/1992 Sb., o Státním fondu České republiky pro podporu a rozvoj české kinematografie, ve znění pozdějších předpisů, je zaměřen pouze a výhradně na podporu české kinematografie, jakožto umělecké tvorby – nikoliv na podporu průmyslu.

Tento zákon navíc v §9 stanoví, že prostředky z SFPRČK mohou být poskytnuty pouze na:

- tvorbu českého kinematografického díla,
- výrobu českého kinematografického díla,
- distribuci hodnotného kinematografického díla,
- propagaci české kinematografie,

⁹ 1Q 2008 – na propočten byl použit průměrný kurz prvního kvartálu roku 2008; Září 2008 – na propočten byl použit spotový směnný kurz aktuální k 1.září 2008

e) technický rozvoj a modernizaci české kinematografie,

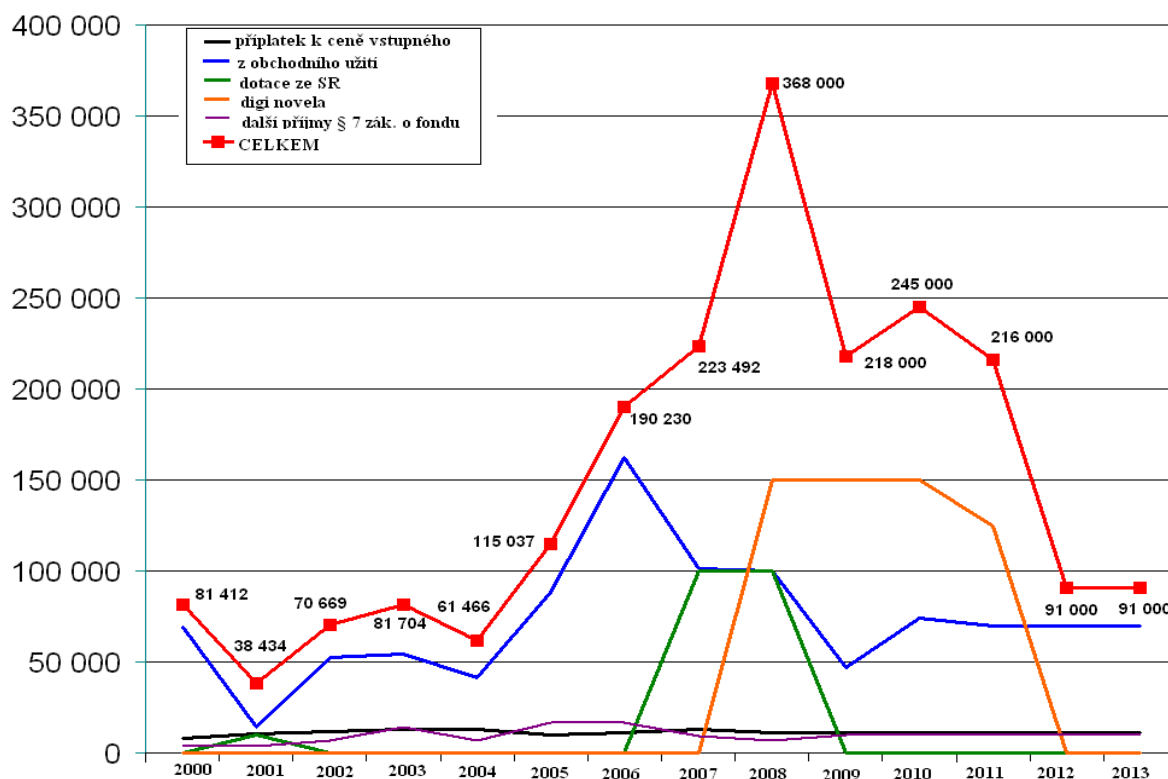
f) výrobu, distribuci a propagaci kinematografických děl národnostních a etnických menšin, žijících na území České republiky;

tj. nejlukrativnější část podpory filmovému průmyslu – jíž je přilákání velkých zahraničních produkcí – není, dle současného znění zákona č. 241/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, z prostředků SFPRČK možné realizovat.

Pokud by k odůvodnění, proč není možné realizovat podporu filmovému průmyslu ze SFPRČK nestačily výše uvedené důvody koncepční (účelem SFPRČK je podporovat českou kinematografii jako uměleckou tvorbu, nikoliv jako průmyslové odvětví) a právní (ze SFPRČK lze podpořit pouze tvorbu českých kinematografických děl), je možné uvést ještě důvod ekonomický.

Následující obrázek demonstruje výhledy příjmů SFPRČK v letech 2010 – 2013 v případě, že zůstane zachován stávající stav (tzn. SFPRČK získá v roce 2010 v rámci tzv. diginovely 150 mil. Kč, a v roce 2011 pak částku 137,5 mil. Kč (účinnost diginovely končí k 11.11.2011). Od Prosince roku 2011 se pak relevantní příjmy SFPRČK budou sestávat v zásadě pouze z příplatku k ceně vstupného a z příjmů z obchodního využití děl (tj. z příjmů z využití filmových děl, pokud byly na SFPRČK převedeny, příjmy za užití kinematografických děl, u nichž SFPRČK vykonává autorská práva výrobce, která na něj přešla na základě zvláštního zákona)¹⁰. Od roku 2012 tedy bude výše disponibilních prostředků SFPRČK v optimistickém případě (tj. v případě, že nebude klesat zájem o obchodní užití děl, k nimž má práva SFPRČK a že nebude klesat výnos z příplatků k ceně vstupného do kin).

Obrázek 2: Výhledy příjmů SFPRČK (nulová varianta – zachování současného stavu) – v tis. Kč

Zdroj: *Koncepce české kinematografie a filmového průmyslu 2010 – 2016*

¹⁰ §7 písm. k), l), m) zákona č. 241/1992 Sb. ve znění pozdějších předpisů

Provedeme-li jednoduchou numerickou úvahu, vyplývá z výše uvedených predikcí disponibilních prostředků SFPRČK na léta 2010 – 2013, že tyto prostředky nejsou dostatečné k tomu, aby z nich byla nejen zajištěna podpora české kinematografie (viz výše citovaný §9 zákona č. 241/1992 Sb. – tvorba, distribuce a výroba českého kinematografického díla, propagace a technický rozvoj české kinematografie), ale i podpora filmového průmyslu. Numerická ilustrace nedostatečnosti prostředků ve SFPRČK je uvedena v následující tabulce.

Tabulka 2: Počet filmových produkcí, kterým by bylo možné udělit podporu filmovému průmyslu v případě, že by měla být financována z prostředků SFPRČK

Část prostředků přidělená na podporu filmového průmyslu (z disponibilních prostředků SFPRČK pro daný rok) v Kč	2010	2011	2012	2013
	100%	245 000 000	183 750 000	122 500 000
75%	216 000 000	162 000 000	108 000 000	54 000 000
50%	91 000 000	68 250 000	45 500 000	22 750 000
25%	91 000 000	68 250 000	45 500 000	22 750 000
Počet filmových produkcí, které by bylo možné z výše uvedených prostředků podpořit (vrácením 20% nákladů utracených v ČR) *	<i>*při průměrném objemu v ČR vynaložených nákladů 1 produkce ve výši 200 mil. Kč</i>			
100%	6	5	3	2
75%	5	4	3	1
50%	2	2	1	1
25%	2	2	1	1

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že i v případě, kdy by byly všechny předpokládané disponibilní prostředky ze SFPRČK v roce 2010 (celkem 245 mil. Kč) byly využity na podporu filmového průmyslu, bylo by možné podpořit pouze cca. 6 průměrných produkcí, v roce 2011 by pak toto číslo kleslo na 5 produkcí a v letech 2012 a 2013 by bylo možné podpořit pouze 3, respektive 2 produkce.

V případě, že by na podporu filmového průmyslu bylo využito pouze 50% předpokládaných disponibilních prostředků SFPRČK (a zbylých 50% by bylo využito ve smyslu §9 zákona č. 241/1992 Sb.), bylo by možné podpořit pouze 2 průměrné produkce v letech 2010 a 2011 a pouze jednu průměrnou produkci v letech 2012 a 2013.

Je zjevné, že zavedení podpory filmovému průmyslu v této podobě by nebylo způsobilé konkurovat systémům pobídek filmovému průmyslu v okolních zemích, navíc by odčerpávalo prostředky z dotací specificky zaměřených na českou kinematografii.

1.3 Popis a porovnání možných variant financování podpory filmového průmyslu

Jak již bylo uvedeno výše, v tomto dokumentu budou pro zjednodušení uvedeny pouze základní varianty financování podpory filmovému průmyslu – a to varianta 0 (nezavedení podpory filmovému průmyslu, varianta 1 (zavedení podpory filmovému průmyslu ve formě odpovídající návrhu Programu podpory filmového průmyslu připraveném Ministerstvem kultury ČR – viz pozn. pod čarou 1) a varianta 2 (zavedení podpory filmovému průmyslu formou poplatků z vybraných aktivit v oblasti filmového a audiovizuálního průmyslu).

	Varianta 0	Varianta 1	Varianta 2
Podpora filmovému průmyslu zavedena	Ne	Ano	Ano
Forma zavedení	-	Program, následně koncepční zákonná úprava	Ukládání poplatků pouze na základě zákona
Zdroj financování	-	Státní rozpočet, následně možné financování svodem z daně	Poplatky z kinematografického představení, z rozmnoženin kinematografického díla, z poskytování kinematografických děl, z převzatého televizního vysílání, z vysílání reklamy a teleshoppingu, z televizního vysílání chráněného podmíněným přístupem, z podnikatelské činnosti provozovatele televizního vysílání ze zákona
Administrativní náklady MK	-	Odhad EEIP a MK cca. 20000 Kč ročně	Odhad EEIP více než 2,5 mil. Kč
Náklady podnikatele	-	Odhad EEIP-cca. 16000 Kč přihláška, 50000 - 500000 Kč audit	Dopady na podnikatele, kteří budou povinni platit poplatek, ve výši 250 mil. Kč, administrativní náklady v řádu desítek tis. Kč ročně (odhad EEIP)
Náklady státního rozpočtu	Náklady příležitosti odpovídající výši čistého výnosu varianty 1 pro státní rozpočet (tj. 950 mil. Kč dle odhadu pro 5 mld. Produkcí v roce 2010)	Náklady ve výši 1 mld. Kč (odhad pro objem produkcí 5 mld. Kč v roce 2010)	Náklady ve výši ušlých daňových příjmů subjektů, které by odváděly poplatky; bez přímých nákladů na státní rozpočet
Přínosy pro státní rozpočet	-	1950 mil. Kč (odhad pro objem produkcí 5 mld. Kč v roce 2010), pozitivní dopady na zaměstnanost	250 mil. Kč (odhad EEIP), nejisté dopady na zaměstnanost

Přínosy pro podnikatele	-	Vrácení 20% nákladů vynaložených v ČR	Vrácení 20% nákladů vynaložených v ČR
Čisté přínosy pro státní rozpočet	Náklady příležitosti	950 mil. Kč (odhad pro objem produkci 5 mld. Kč v roce 2010)	Nelze vyčíslit - není zřejmé, o jak vysoké daňové výnosy by přišel stát od poplatníků nových poplatků
Pozitivní dopad na státní rozpočet	Ne	Ano	Možná
Pozitivní dopad na podnikatelský sektor	Ne	Ano	Ne
Pozitivní dopad na konkurenceschopnost	Ne	Ano	Spíše ne

Výše uvedená tabulka poskytuje základní srovnání nákladů a přínosů uvažovaných variant. **Jako nejvhodnější se jeví varianta 1**, jejíž vztah k variantě 0 (kvantitativní vyhodnocení a jeho předpoklady) je popsán v následující kapitole tohoto dokumentu. Varianta 2 se jeví jako nejméně vhodná, protože má významně negativní dopady na podnikatelský sektor a její čistý přínos pro státní rozpočet (a další veřejné rozpočty) není zřejmý. Výnosy z výběru poplatků jsou navíc velmi nízké – tj. bylo by možné financovat podporu jen velmi malého počtu projektů – což by českou podporu filmového průmyslu nečinilo příliš konkurenceschopnou ve srovnání s podporou filmovému průmyslu poskytovanou v Maďarsku, Velké Británii nebo Německu.

2 Kvantitativní porovnání přínosů a nákladů variant 0 a 1 s důrazem na koncepční a logické rozpracování daňových příjmů státu ve vztahu k variantě 1

V této kapitole budou detailně a v logické souslednosti popsány následující aspekty kvantitativního vyhodnocení nákladů a přínosů varianty 1 oproti variantě 0:

- ✓ předpoklady kvantitativního modelu
- ✓ postup výpočtu (s důrazem na koncepční a logické rozpracování daňových příjmů státu) – přímé dopady
- ✓ postup výpočtu (s důrazem na koncepční a logické rozpracování daňových příjmů státu) – nepřímé dopady
- ✓ souhrn výsledků hodnocení kvantitativního modelu

Na tuto kapitolu navazuje kapitola 3, v níž jsou podrobně rozpracovány kvalitativní charakteristiky zavedení varianty 1 oproti variantě 0.

2.1 Předpoklady kvantitativního modelu

Kvantitativní model vychází z následujících předpokladů:

- 1) Podpora filmovému průmyslu bude ve smyslu Programu podpory filmovému průmyslu zavedena ve formě německého modelu (viz obrázek níže)

Obrázek 3: Schéma finančních toků německého modelu podpory filmovému průmyslu

Výše uvedený obrázek ve zkratce prezentuje strukturu německého modelu. Prostředky ze státního rozpočtu¹¹ jsou transferovány na zvláštní účet (popř. přímo do kapitoly administrujícího subjektu – MK¹²) – věcně se jedná v podstatě o zálohu na výplatu dotací filmovému průmyslu. Tato záloha je – na základě procesu popsaného v Programu podpory filmovému průmyslu a v Koncepti české kinematografie a filmového průmyslu 2010 - 2016¹³ - přiřazena vybraným projektům a je jim **následně** (tedy až poté, kdy tyto subjekty na českém území vynaloží příslušné uznatelné náklady) vyplacena (**na základě předložení auditu** uznatelných nákladů) ve výši odpovídající 20% procentům uznatelných nákladů (definice uznatelných nákladů je podrobně rozpracována v Programu podpory filmovému průmyslu).

Jak je popsáno dále v této kapitole, prostředky vynaložené na tuto podpory ze státního rozpočtu (příp. ze svodu z některé daně) se **do státního rozpočtu vrátí** ve formě zvýšených odvodů přímých a nepřímých daní¹⁴ subjektů, které se na natáčení příslušného kinematografického díla podílely.

- 2) Podpora filmovému průmyslu bude udělována **ex post** (na základě auditu skutečně vynaložených uznatelných nákladů) **ve výši 20% skutečně vynaložených uznatelných nákladů**. Jak ilustruje následující obrázek, je nastavení procenta vrácených nákladů ve srovnání s jinými zeměmi EU relativně konzervativní. Uznatelné náklady vynaložené českým subjektem na angažmá zahraničních herců

¹¹ V případě dlouhodobějšího řešení nemusí jít nutně o prostředky ze státního rozpočtu, ale např. o prostředky přímo svedené z výnosu určité daně (viz např. Státní fond dopravní infrastruktury a spotřební daň z minerálních olejů) – což by umožnilo financování podpory filmovému průmyslu ve víceletých cyklech.

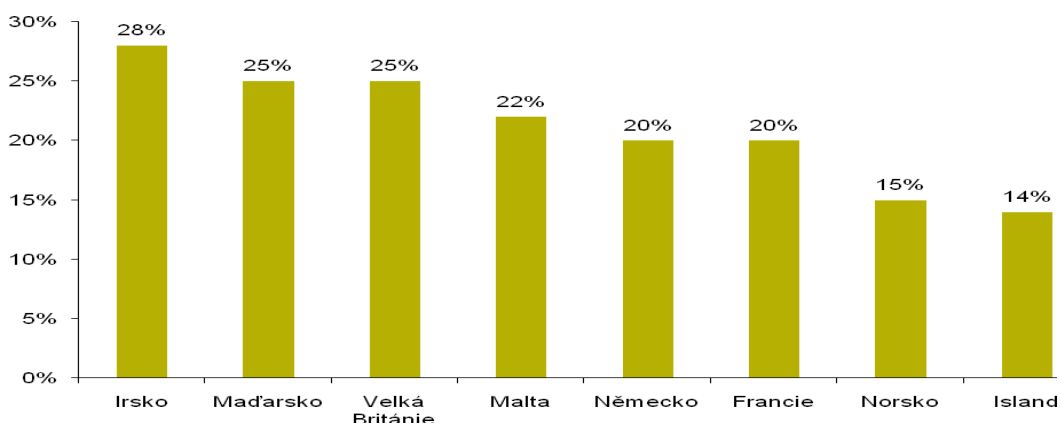
¹² Konkrétní řešení přesunu prostředků závisí na rozhodnutí MF a MK návaznosti na rozpočtová pravidla a další závazné právní předpisy v této oblasti.

¹³ Podání přihlášky, kulturní test, splnění dalších podmínek Programu podpory filmovému průmyslu apod.

¹⁴ Popřípadě se část prostředků vrátí i do dalších veřejných rozpočtů – např. zdravotní pojištění, místní poplatky aj.

budou propláceny pouze do výše 10%¹⁵.

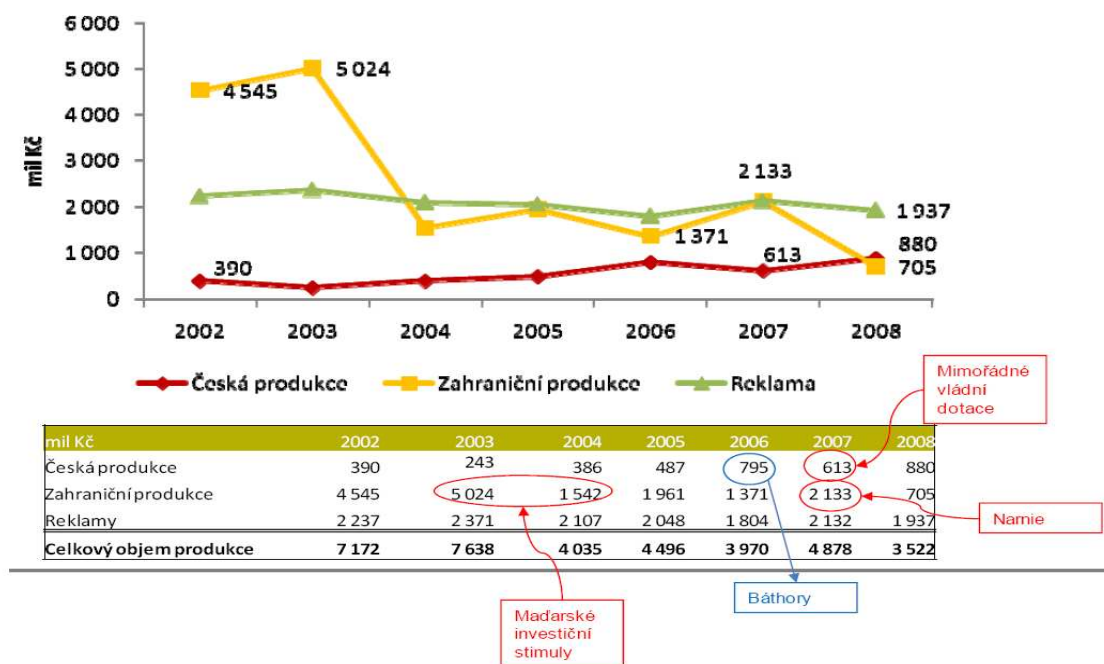
Obrázek 4: Pobídky filmovému průmyslu (návratnost nákladů) v zemích EHP

Zdroj: Národní filmové komise

- 3) Podpora filmovému průmyslu se **netýká** segmentu výroby reklamy.
- 4) Zavedením Programu podpory filmovému průmyslu dojde k navýšení objemu zahraničních produkcí v ČR; toto **navýšení je v přímé souvislosti se zavedením Programu podpory filmovému průmyslu**

Tabulka 3 - Struktura produkce v České republice¹⁶

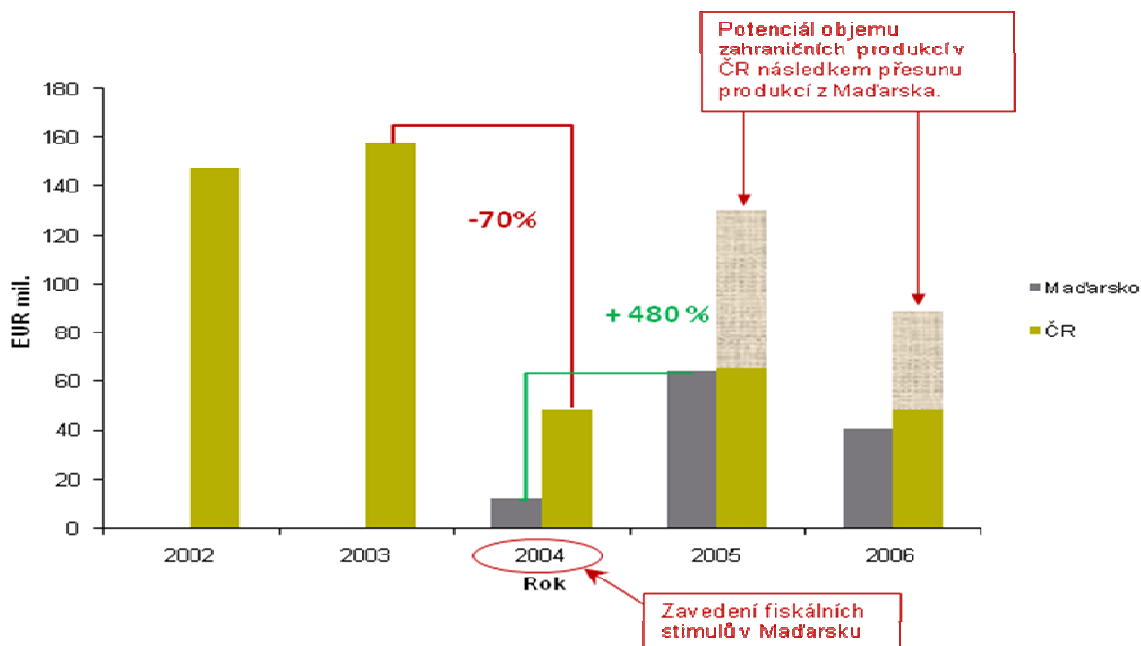
Zdroj: České filmové centrum - Film Commission, Asociace producentů v audiovizí

¹⁵ Aby byla zajištěna návratnost těchto prostředků do rozpočtu (v případě, že je herec zaměstnán na dohodu o provedení práce, zaměstnavatel – český subjekt – státu odvede 15% srážkové daně; v případě, že je herec zaměstnán na zaměstnaneckou smlouvu, odvede zaměstnavatel příslušnou část DPFO, sociálního a zdravotního pojištění atp.).

¹⁶ Projekty jako Letopisy Narnie nebo Báthory jsou svou velikostí výjimečné; projekty tohoto rozsahu nejsou obvyklé.

Jak naznačuje výše uvedená tabulka, zaznamenal objem zahraničních produkcí v ČR výrazný pokles mezi lety 2003 a 2004 (významná část tohoto poklesu je připisována zavedení systému podpory filmovému průmyslu v sousedním Maďarsku (viz obrázek níže). Další výrazný pokles zaznamenal objem zahraničních produkcí na území ČR mezi lety 2007 a 2008 (významná část tohoto poklesu může být připsána zostřujícímu se boji v EU i mimo ni o získání zahraničních zakázek, kdy ČR není bez systému podpory filmovému průmyslu v zásadě konkurenceschopná).

Obrázek 5: Náklady filmových produkcí vynaložené v ČR a Maďarsku mezi lety 2002 a 2006 (v mil. EUR)

Zdroj: APA, Hungarian Motion Picture Public Foundation

V případě, že **nebude zaveden Program** podpory filmovému průmyslu, dá se z výše uvedeného trendu (viz Tabulka 3) očekávat, že by ČR byla v nejlepším případě schopna přitáhnout **zahraniční produkce** v objemu **cca.0,5 mld. Kč** v roce 2010. Co se českých produkcí týče, Asociace producentů v audiovizí má přehled o projektech plánovaných na rok 2010 v objemu cca. 500 mil. Kč.

Bez zavedení Programu podpory filmovému průmyslu se tedy dá očekávat při **maximálně optimistickém scénáři** objem českých a zahraničních produkcí v celkové výši **maximálně 1 mld. Kč pro rok 2010**.

V případě, že **bude Program** podpory filmovému průmyslu **zaveden**, dá se očekávat **navýšení objemu zahraničních produkcí** realizovaných v ČR až **ve výši 3 – 4 mld. Kč v roce 2010**.

Celkový objem zahraničních a českých produkcí by tedy mohl dosáhnout cca. 5 mld. Kč (z toho **navýšení v přímé souvislosti se zavedením Programu podpory filmovému průmyslu by dosahovalo výše 3 – 4 mld. Kč**).

Výše uvedené údaje o možném navýšení objemu zahraničních filmových produkcí v ČR **jsou podloženy komunikací se zahraničními producenty** ze strany členů Asociace producentů v audiovizí – viz např. vystoupení amerického producenta Ricka McCalluma, spolupracovníka jednoho z nejvýznamnějších amerických režisérů a

producentů, George Lucase, v Otázkách Václava Moravce v červenci 2009¹⁷.¹⁸

- 5) V rámci využitého kvantitativního modelu je **považováno za přínos pouze navýšení počtu zahraničních produkcí v přímé souvislosti se zavedením Programu** podpory filmového průmyslu.
- 6) Struktura nákladů průměrné filmové produkce byla stanovena jako soubor průměrných hodnot pro jednotlivé kategorie nákladů vzorku zahraničních produkcí. Tzn. struktura a vzájemný poměr výdajů zahraničních produkcí jsou sestaveny na základě historických dat ze zahraničních projektů natáčených na území ČR v minulosti. Strukturu průměrných výdajů v členění dle odvětví OKEČ shrnuje následující tabulka.

Tabulka 4 - Struktura nákladů průměrné produkce (děleno dle OKEČ)

Struktura nákladů	% nákladů
<i>Výroba oděvů, zpracování a barvení kožešin</i>	2%
<i>Zpracování dřeva, výroba dřevařských, korkových, proutěných a slaměných výrobků kromě nábytku</i>	2%
<i>Vydavatelství, tisk a rozmnožování nahráných nosičů</i>	2%
<i>Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků (kromě strojů a zařízení)</i>	6%
<i>Stavebnictví</i>	13%
<i>Maloobchod kromě motorových vozidel; opravy výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost</i>	2%
<i>Ubytování a stravování</i>	12%
<i>Pozemní a potrubní doprava</i>	6%
<i>Letecká a kosmická doprava</i>	1%
<i>Spoje</i>	1%
<i>Pojišťovnictví a penzijní financování kromě povinného sociálního zabezpečení</i>	1%
<i>Činnosti v oblasti nemovitostí</i>	11%
<i>Pronájem strojů a přístrojů bez obsluhy, pronájem výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost</i>	10%
<i>Činnosti v oblasti výpočetní techniky</i>	6%
<i>Ostatní podnikatelské činnosti</i>	13%
<i>Rekreační, kulturní a sportovní činnosti</i>	7%
<i>Ostatní činnosti</i>	5%

Zdroj: EEIP dle rozpočtů dodaných produkčními společnostmi

V členění dle pojmů běžně užívaných ve filmové produkci pak složení nákladů vypadá

¹⁷ Textový přepis rozhovoru dostupný na:

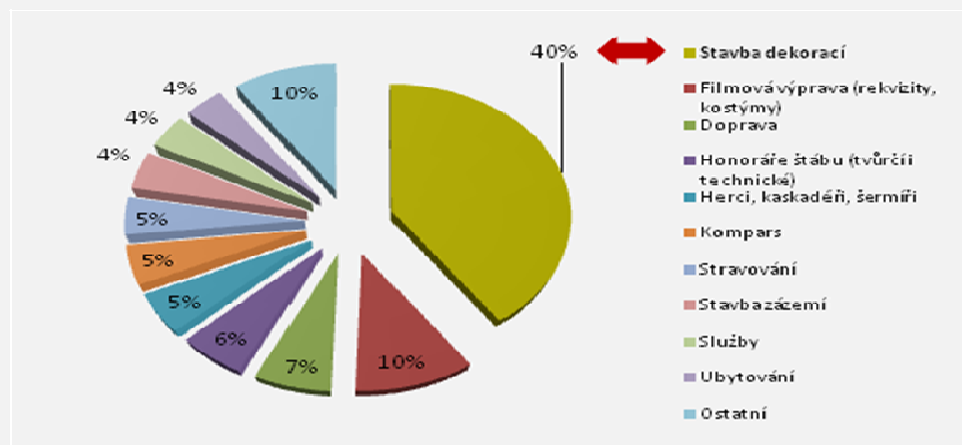
http://www.ceskatelevize.cz/program/porady/1126672097/text/209411030500705_4.txt a

http://www.ceskatelevize.cz/program/porady/1126672097/text/209411030500705_5.txt

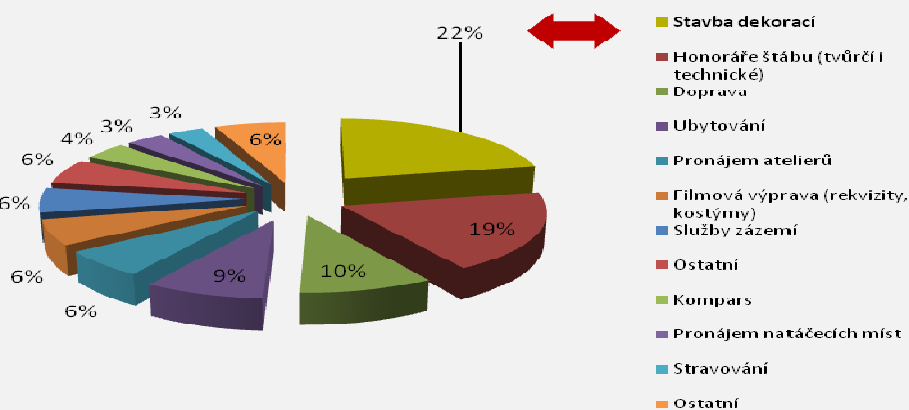
¹⁸ Pomíneme-li všechny ostatní níže v této kapitole uvedené přínosy zavedení Programu podpory filmového průmyslu (jako je zvýšení zaměstnanosti, pozitivní multiplikační efekt na celou řadu odvětví české ekonomiky, propagace ČR v zahraničí a technologické a vzdělanostní spillovery), měl by tento argument sám o sobě být dostatečnou odpovědí na připomínku MF týkající se potenciální ztrátovosti Programu.

dle následujících obrázků.

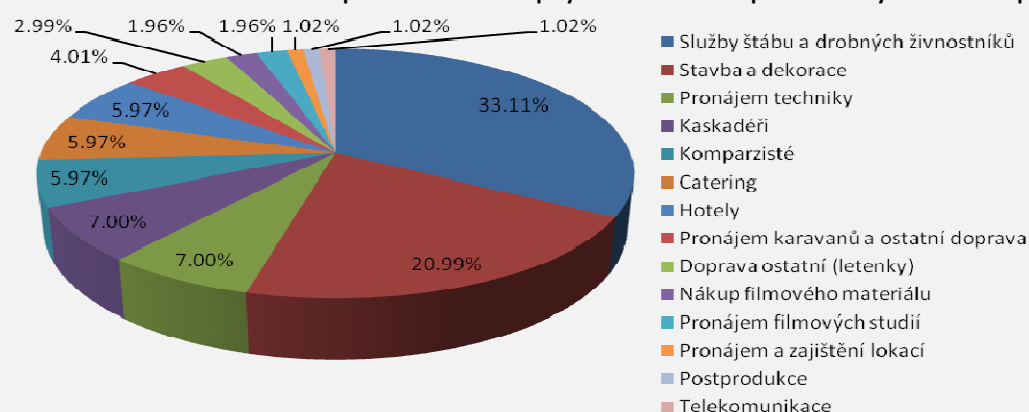
Obrázek 6 - Struktura nákladů francouzské produkce The Messenger: The Story of Joan of Arc (1999), Francie, Gaumont, režie. Luc Besson

Obrázek 7 - Struktura nákladů zahraniční koprodukce La môme (2007), Francie/Velká Británie/ČR, Légende, režie: Olivier Dahan

Obrázek 8 – Struktura nákladů na produkci filmu Letopisy Narnie: Princ Kaspian utracených v České republice

Zdroj: EEIP dle konzultací s organizačními složkami produkčních společností

- Podkladové rozpočty obsahují pouze náklady utracené na území České republiky a českým rezidentům. Z tohoto důvodu jsou **diety vyplacené zahraničnímu štábu** dodatečně připočítané k nákladům výroby. Odhad výše vyplacených a utracených diet je **cca. 5% objemu výroby**. Jde o prostředky s významným multiplikačním efektem, neboť jsou utraceny na území ČR převážně za služby (pohostinství, ubytování apod.).

Přímý efektivní výnos pro státní rozpočet z těchto prostředků je uvažován ve výši 14% (opět se jedná o konzervativní odhad – tj. že zhruba polovinu diet utratí zahraniční štáby za služby – sazba DPH 19%, polovinu za zboží, popř. některé služby, se sníženou sazbou DPH 9%; ve skutečnosti se dá předpokládat, že se bude efektivní výnos blížit spíše 19%).

- 8) **Efektivní sazba zdanění ve filmovém průmyslu byla použita ve výši 24%.** V rámci výpočtu této sazby byly uvažovány velmi konzervativně pouze 4 relevantní daně – daň z příjmů právnických osob (DPPO), daň z příjmů fyzických osob (DPFO), daň z přidané hodnoty (DPH) a pojistné na sociální zabezpečení a státní politiku zaměstnanosti (PSZ). Jelikož historický podíl daňových příjmů veřejných rozpočtů na HDP dosahuje řádově vyšších hodnot (34%), po započtení odvodů zdravotního pojištění je míra daňového zatížení v České republice standardně odhadována až na úroveň přesahující 40%. Tento odhad je všeobecně uznáván a standardně využíván při alternativních výpočtech daňového zatížení podnikatelských subjektů v ČR. **Odhad 24% efektivní daňové sazby** ve filmovém průmyslu, se kterou pracuje náš model, je **tudíž výsoce konzervativní.**
- 9) Pro udržení konzervativního odhadu bude nadále v modelu uvažováno pouze navýšení zahraničních produkcí **a to o 4 mld. Kč (Scénář 1)** oproti očekávání roku 2010 (bez Programu podpory filmového průmyslu – viz předpoklad 4) a scénář navýšení objemu zahraničních produkcí **o 2,5 mld. Kč (Scénář 2)** oproti očekávání roku 2010 (bez Programu podpory filmového průmyslu – viz předpoklad 4); **české produkce** budou uvažovány **konstantní ve výši 500 mil. Kč** (viz předpoklad 4).

2.2 Postup výpočtu (s důrazem na koncepční a logické rozpracování daňových příjmů státu) – přímé i nepřímé dopady

V této podkapitole je po jednotlivých krocích shrnut postup výpočtu dopadů zavedení Programu podpory filmového průmyslu v členění na:

- ✓ postup výpočtu přímých dopadů
- ✓ shrnutí výsledků výpočtu přímých dopadů

Důraz je kladen zejména na rozpracování dopadů na daňové příjmy státu.

2.2.1 Postup výpočtu přímých dopadů

Přímé dopady plynoucí z navýšení objemu zahraniční filmové výroby v ČR vlivem zavedení Programu jsou následující:

- ✓ navýšení objemu zahraničních produkcí a související příjem z daňových odvodů do státního rozpočtu¹⁹,
- ✓ zvýšení zaměstnanosti v odvětví (úspora nákladů na podporu v nezaměstnanosti vlivem vytvoření pracovních míst),

¹⁹ Jak bylo uvedeno výše, bylo pro celkové zachování konzervativního charakteru tohoto modelu uvažováno zdanění pouze 4 relevantními daněmi – DPPO, DPFO, DPH a PSZ, přičemž odvody z těchto daní jsou příjmem státního rozpočtu. Nicméně dá se očekávat, že další výnosy z navýšení objemu filmové výroby vlivem zavedení Programu podpory filmového průmyslu poplynou i do dalších veřejných rozpočtů (např. platby na veřejné zdravotní pojištění, spotřební daň z minerálních olejů – mj. do SFDI apod.).

- ✓ diety utracené zahraničními štáby na území ČR (nejedná se o uznatelné náklady – viz bod 7)
- ✓ přímé dodatečné přínosy a náklady pro státní rozpočet z možnosti zaměstnat zahraniční herce (umožňuje Program podpory filmovému průmyslu – viz bod 2 předpokladů)
- ✓ přímé náklady pro státní rozpočet spojené se zavedením Programu podpory filmovému průmyslu

Jak již bylo uvedeno výše (bod 9 předpokladů modelu), uvažuje model dva základní scénáře:

- ✓ Scénář 1 odpovídá počtu zahraničních projektů, které v případě zavedení Programu podpory filmového průmyslu uvažují dle informací APA o realizaci výroby v České republice; očekávané navýšení počtu projektů oproti výhledům roku 2010 bez zavedení Programu podpory filmovému průmyslu je v objemu 4 mld. Kč.
- ✓ Scénář 2 je spodním, konzervativním odhadem a počítá s navýšením objemu projektů (oproti výhledům roku 2010 bez zavedení Programu podpory filmovému průmyslu) o 2,5 mld. Kč.
- ✓ Jak již bylo výše uvedeno, ani jeden ze scénářů v rámci zachování konzervativního charakteru odhadů neuvažuje navýšení domácí filmové výroby (tj. předpokládá produkci v objemu 0,5 mld. Kč dle odhadu APA)

Z hlediska přímých dopadů scénář 1 znamená příliv dodatečných 4 mld. Kč do české ekonomiky v roce 2010.

Z hlediska přímých dopadů scénář 2 znamená příliv dodatečných 2,5 mld. Kč do české ekonomiky v roce 2010.

Dodatečný přímý příjem z daňových odvodů – s využitím konzervativní efektivní daňové sazby 24% (viz předpoklad 8) – by v případě naplnění scénáře 1 dosahoval výše 960 mil. Kč v roce 2010.

Dodatečný přímý daňový příjem z daňových odvodů – s využitím konzervativní efektivní daňové sazby 24% (viz předpoklad 8) – by v případě naplnění scénáře 2 dosahoval výše 600 mil. Kč v roce 2010.

Tabulka 5: Přehled dodatečného přímého navýšení objemu prostředků do ekonomiky díky zavedení Programu podpory filmovému průmyslu a související navýšení přímých odvodů do státního rozpočtu (v mil. Kč, pro rok 2010)

v mil. Kč	Scénář 1	Scénář 2
Dodatečný přímý objem prostředků do ekonomiky	4 000	2 500
Celkový přímý objem prostředků do ekonomiky	5 000	3 500
Očekávaný přímý objem prostředků z reklamy*	2 000	2 000
<i>*nedotčeno zavedením Programu</i>		
Dodatečné přímé odvody do státního rozpočtu	960	600
Celkové odvody do státního rozpočtu	1 200	840
Očekávané odvody z reklamy*	480	480
<i>*nedotčeno zavedením Programu</i>		
Celkový přímý objem prostředků do ekonomiky (včetně reklamy)	7 000	5 500
Celkové očekávané přímé odvody do státního rozpočtu (včetně reklamy)	1 680	1 320

Druhým typem přímého dopadu zavedení Programu podpory filmového průmyslu je pozitivní dopad na zaměstnanost. Odhad počtu pracovních míst vzniklých v přímé souvislosti se zavedením Programu podpory filmového průmyslu byl proveden následujícím způsobem:

- ✓ Předpokládejme přírůstek objemu nákladů filmové výroby vynaložených v České republice po zavedení Programu podpory filmového průmyslu dle scénáře 1 ve výši 4 mld. Kč (resp. 2,5 mld. Kč dle scénáře 2) oproti předpokládanému stavu roku 2010;
- ✓ Z rozpočtů zahraničních filmů, které měli zpracovatelé tohoto dokumentu k dispozici, vyplývá, že mzdové náklady tvoří obvykle cca. 30% celkových nákladů vynaložených v ČR tj. na superhrubé mzdy by připadalo zhruba 1,2 mld. Kč (resp. 0,75 mld. Kč)
- ✓ Po odečtení odvodů na sociální a zdravotní pojištění zbývá na hrubé mzdy cca. 0,84 mld. Kč (tj. 0,525 mil. Kč)
- ✓ Výpočet odhadu počtu nově vytvořených pracovních míst se demonstruje na základě procentuálního podílu výdajů na jednotlivé typy štábových profesí (např. výdaje na kameramany a asistenty kamery tvoří obvykle kolem 4% výdajů na mzdy, tj. $4\% \cdot 840 \text{ mil. Kč} = 33,6 \text{ mil. Kč}$ (resp. $4\% \cdot 525 \text{ mil. Kč} = 21 \text{ mil. Kč}$); průměrná mzda kameramanů a asistentů kamery za rok²⁰ je dle odhadu kolem 420 000 Kč, tj. $33,6 \text{ mil. Kč} / 420 \text{ 000 Kč} = \text{cca. } 80 \text{ pracovních míst}$ (resp. $21 \text{ mil. Kč} / 420 \text{ 000 Kč} = 50 \text{ pracovních míst}$)
- ✓ Zahrnuje zároveň i náklady na kompars a herce (české), které tvoří obvykle cca. 7% objemu nákladů vynaložených na území ČR
- ✓ Odhadované celkové navýšení počtu pracovních míst přímým vlivem pobídek filmovému průmyslu je potom cca. 1 300 pracovních míst ve filmových profesích²¹ (resp. 812 pracovních míst) a dalších cca. 2 041 pracovních míst pro kompars a herce (resp. 1 276 pracovních míst pro kompars a herce)
- ✓ Kdybychom při výpočtu vzali v úvahu ještě zaměstnanost v oblasti stavebnictví (stavby dekorací tvoří dle Tabulka 4 cca. 13% nákladů průměrné filmové výroby uvažované v tomto modelu) a pokud by alespoň ¼ nákladů průměrně vynaložených na stavebnictví v rámci uvažované průměrné filmové produkce byla využita na mzdy, pak by – vytvořil by pak nárůst objemu filmové výroby dle scénáře 1 dalších dodatečných 632 pracovních míst (resp. 395 pracovních míst, dle scénáře 2).

Naplnění **scénáře 1** (tzn. dodatečné navýšení objemu zahraniční filmové výroby v ČR v souvislosti se zavedením Programu podpory filmovému průmyslu o 4 mld. Kč) by vedlo k **přímému vytvoření celkem cca. dodatečných 3 974 pracovních míst** (z toho 1 300 pracovních míst pro štábové profese, 2 041 pracovních míst pro herce a kompars a 632 pracovních míst pro pracovníky ve stavebnictví).

Naplnění **scénáře 2** (tzn. dodatečné navýšení objemu zahraniční filmové výroby v ČR v souvislosti se zavedením Programu podpory filmovému průmyslu o 2,5 mld. Kč) by vedlo k **přímému vytvoření celkem cca. dodatečných 2 483 pracovních míst** (z toho 812 pracovních míst pro štábové profese, 1 276 pracovních míst pro herce a kompars a 395 pracovních míst pro pracovníky ve stavebnictví).

V případě, že by **nebyl zaveden Program** podpory filmovému průmyslu (tj. v případě

²⁰ 160 pracovních hodin měsíčně, 12 měsíců v roce – tj. **přepočítáno na plný úvazek**

²¹ např. kameramani, střihači, kostymérky, osvětlovači aj.

varianty 0) tato pracovní místa nevzniknou a dá se očekávat, že **řada osob**, které by tato pracovní místa obsadily, bude **nezaměstnaná**.

Uvažujeme-li náklady státu na jednoho nezaměstnaného zhruba 160 000 Kč²², pak v případě **maximálního odhadu** (tj. všechny osoby, které by v případě zavedení Programu podpory filmového průmyslu obsadily nově vytvořená pracovní místa, budou nezaměstnané), jsou možné **přímé náklady státu plynoucí z varianty 0** ve výši **635,8 mil. Kč** v případě scénáře 1 (resp. 397,375 mil. Kč, v případě scénáře 2). Více versa je možno říci, že přímé dodatečné úspory státního rozpočtu plynoucí ze zavedení Programu podpory filmového průmyslu mohou v maximálním odhadu dosáhnout výše 635,8 mil. Kč v případě scénáře 1 (resp. 397,375 mil. Kč, v případě scénáře 2).

Výše uvedené údaje o přímých dodatečných dopadech na zaměstnanost shrnuje následující tabulka.

Tabulka 6: Úspory státu plynoucí ze zvýšení zaměstnanosti – maximální odhad

v mil. Kč nebo v počtu pracovních míst	Scénář 1	Scénář 2
Dodatečně vytvořená pracovní místa (štábové profese)	1 300	812
Dodatečně vytvořená pracovní místa (štábové profese, herci a komparz)	3 341	2 088
Dodatečně vytvořená pracovní místa (štábové profese, herci a komparz, stavebnictví)	3 973	2 483
Celková pracovní místa (štábové profese, herci a komparz, stavebnictví) - scénář + 1 mld. Kč (tj. výroba očekávaná pro rok 2010 bez Programu)	4 967	3 477
<i>Náklady státu na jednoho nezaměstnaného 160 000 Kč/rok</i>		
Dodatečné přímé úspory státu - maximum (úplná nezaměstnanost)	636	397

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že v případě, kdy by všechny osoby, jež by při zavedení Programu podpory filmové produkce byly zaměstnány na uvedených 3 973 (resp. 2 483) dodatečně vytvořených pracovních místech, zůstaly nezaměstnané – náklady státu na tyto osoby by byly 636 000 000 Kč ročně (resp. 397 000 000 Kč ročně). V případě, že se tato pracovní místa vytvoří (zavedením Programu podpory filmovému průmyslu), dá se tato částka chápat jako úspora státního rozpočtu. Jak již bylo výše uvedeno, jedná se o maximální odhad.

Dalším přínosem zavedení Programu podpory filmovému průmyslu je dodatečný přímý objem prostředků do ekonomiky plynoucí z diet, které na našem území utratí zahraniční štáby. Dle údajů APA tyto diety (které samy o sobě nejsou uznatelným nákladem filmové výroby – viz bod 7 předpokladů²³) obvykle zhruba ve výši 5% objemu nákladů filmové výroby. Níže uvedená tabulka ilustruje výši těchto prostředků pro případ scénáře 1 a scénáře 2.

Tabulka 7: Přímý objem prostředků do ekonomiky z diet zahraničních štábů utracených na našem území

v mil. Kč	Scénář 1	Scénář 2
Dodatečný přímý objem prostředků z diet zahraničních štábů do ekonomiky	200	125

²² podle informací tiskové oddělení Ministerstva práce a sociálních věcí ČR; zahrnuje mj. i výplatu státní sociální podpory, aktivní politiku zaměstnanosti, podporu v nezaměstnanosti, insolvence zaměstnavatelů a další.

²³ Nejedná se o prostředky vyplacené českým právníckým osobám – českým daňovým rezidentům.

Celkový přímý objem prostředků z diet zahraničních štábů do ekonomiky	225	150
Dodatečné přímé odvody do státního rozpočtu z diet zahraničních štábů do ekonomiky	28	18
Celkové přímé odvody do státního rozpočtu z prostředků z diet zahraničních štábů do ekonomiky	32	21

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že přítomnost zahraničních štábů na našem území znamená v případě scénáře 1 dodatečný přímý objem prostředků do ekonomiky ve výši 200 mil. Kč, v případě scénáře 2 se jedná o 125 mil. Kč. Z hlediska dodatečných přímých odvodů do státního rozpočtu (sazba 14% - viz bod 7 předpokladů) pak v případě situace scénáře 1 přibude do státního rozpočtu dodatečných 28 mil. Kč, v případě scénáře 2 dodatečných 18 mil. Kč.

Přímé dodatečné přínosy ze zaměstnávání zahraničních herců českými subjekty se dají – v návaznosti na úpravu obsaženou v Programu podpory filmového průmyslu – v konzervativní podobě odhadnout jako 5% dodatečný čistý přínos pro státní rozpočet na dani z příjmu fyzických osob. Budeme-li předpokládat, že z honorářů vyplacených zahraničním hercům bude odvedeno 15% srážkové daně (zejm. při zaměstnání na dohodu o provedení práce) a vráceno 10% (zvláštní sazba dle Programu podpory filmového průmyslu), pak je čistý dodatečný příjem rozpočtu uvedených 5%.

Vzhledem k tomu, že výdaje na zahraniční herce přímo závisí na charakteru filmu – tj. zda se jedná o dílo, v němž vystupuje některý z nejlépe placených hollywoodských herců²⁴, nebo zda se jedná o jiný typ projektu. Vzhledem k tomu, že celý tento model je koncipován jako konzervativní, bude v tomto případě uvažován odhad spíše při spodní hranici možných příjmů, a to ve výši 10% navýšení celkového objemu v ČR utracených nákladů (v souvislosti s uznatelností nákladů za zaměstnání zahraničních herců dle pravidel Programu podpory filmového průmyslu). V řeči čísel toto znamená, že dodatečný přímý objem prostředků ze zaměstnávání zahraničních herců by byl v případě scénáře 1 roven 450²⁵ mil. Kč*10%, tj. 450 mil. Kč, v případě scénáře 2 pak 3000 mil. Kč*10%, tj. 300 mil. Kč. Čistý přímý odvod do státního rozpočtu by v tomto případě byl 5% z 450 mil. Kč, resp. 300 mil. Kč.

Údaje uvedené v předchozích 2 odstavcích shrnuje následující tabulka.

Tabulka 8: Dodatečné příjmy ze zaměstnávání zahraničních herců

v mil. Kč	Scénář 1	Scénář 2
Dodatečný přímý objem prostředků ze zaměstnávání zahraničních herců	450	300
Dodatečný čistý přímý odvod do státního rozpočtu ze zaměstnávání zahraničních herců	22,5	15

Přímé náklady státního rozpočtu plynoucí ze zavedení Programu podpory filmového

²⁴ Jako tomu bylo např. u v ČR natáčené Hartovy války v titulní roli s Bruceem Willisem, Mission Impossible II v titulní roli s Tomem Cruisem, Blade II v titulní roli s Wesley Snipesem apod.

²⁵ Započítány všechny zahraniční výroby (tj. i ty v objemu 500 mil. Kč, které by do ČR přišly i bez pobídek), protože je pravděpodobné, že této možnosti využijí všechny.

průmyslu²⁶ pak jsou ve výši 20% z celkového objemu nákladů filmové výroby v ČR. V případě scénáře 1 se jedná o částku 1 mld. Kč a v případě scénáře 2 o částku 0,7 mld. Kč.

2.2.2 Shrnutí výsledků výpočtu přímých dopadů

Následující tabulka shrnuje celkové přímé náklady státního rozpočtu a celkové dodatečné přínosy státního rozpočtu ze zavedení Programu podpory filmovému průmyslu v porovnání s variantou 0 (tj. jeho nezavedením). Aby byl zachován celkový konzervativní charakter modelu, nebude uvažován horní odhad úspor nákladů na nezaměstnané (uvedený výše v Tabulka 6), ale bude se předpokládat, že v případě nezavedení Programu podpory filmovému průmyslu budou nezaměstnaní pouze pracovníci štábových profesí²⁷. V případě scénáře 1 by pak výše úspor byla v objemu 208 mil. Kč, v případě scénáře 2 v objemu 130 mil. Kč.

Tabulka 9: Saldo státního rozpočtu vypočítané jako rozdíl přímých přínosů a přímých nákladů státního rozpočtu plynoucích ze zavedení Programu podpory filmovému průmyslu

v mil. Kč	Scénář 1	Scénář 2
Přímé přínosy pro státní rozpočet		
Dodatečné přímé odvody do státního rozpočtu	960	600
Dodatečné přímé úspory státního rozpočtu – konzervativní odhad (zabránění nezaměstnanosti štábových profesí)	208	130
Dodatečné přímé odvody do státního rozpočtu z diet zahraničních štábů do ekonomiky	28	18
Dodatečný přímý čistý odvod do státního rozpočtu ze zaměstnávání zahraničních herců	22,5	15
Přímé náklady státního rozpočtu		
Přímé náklady z vrácení 20% objemu uznatelných nákladů všem produkcím	1 000	700
Přímé saldo státního rozpočtu (přímé přínosy - přímé náklady)	218,5	63

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že i v případě, kdy by nebyly zohledněny významné nepřímé dopady zavedení Programu podpory filmovému průmyslu (viz následující podkapitola), **buď dopad zavedení Programu podpory filmovému průmyslu oproti variantě 0 (tj. jeho nezavedení) pozitivní.**

2.3 Postup výpočtu (s důrazem na koncepční a logické rozpracování daňových příjmů státu) – nepřímé dopady

V této podkapitole je po jednotlivých krocích shrnut postup výpočtu dopadů zavedení Programu podpory filmovému průmyslu v členění na:

²⁶ Administrativní náklady MK v souvislosti s Programem podpory filmovému průmyslu jsou zanedbány (neboť jsou odhadovány na cca. 16 000 Kč ročně).

²⁷ Tato skupina je, vzhledem k vysoké specializaci těchto profesí, nejohroženější poklesem objemu zahraničních zakázek v oblasti filmové výroby. Nicméně obdobně ohroženou skupinou jsou rovněž herci a některé specifické profese z oblasti stavebnictví (zabývající se specificky výstavbou kulis) – tj. předpoklad, že se nezaměstnanost dotkne pouze štábových profesí, je velmi konzervativní.

- ✓ postup výpočtu nepřímých dopadů
- ✓ shrnutí výsledků výpočtu nepřímých dopadů

Důraz je kladen zejména na rozpracování dopadů na daňové příjmy státu.

2.3.1 Postup výpočtu nepřímých dopadů

Nepřímé dopady plynoucí z navýšení objemu zahraniční filmové výroby v ČR vlivem zavedení Programu podpory filmovému průmyslu jsou následující:

- ✓ multiplikační efekt dodatečného přílivu prostředků do ekonomiky²⁸ v souvislosti se zavedením Programu podpory filmovému průmyslu a s ním související odvodou prostředků do státního rozpočtu (meziodvětvový multiplikátor)
- ✓ multiplikační efekt spojený s vytvářením pracovních míst v odvětvích navazujících na filmovou výrobu a s ním související úspora výdajů státu na nezaměstnané
- ✓ **nejsou známy žádné významné nepřímé náklady zavedení Programu podpory filmovému průmyslu**

Nepřímý ekonomický dopad realizace filmové výroby na území České republiky lze odhadnout pomocí konceptu multiplikátoru v meziodvětvové analýze. Koncept multiplikátoru ilustruje, kolikrát se každá peněžní jednotka přímých výdajů vynaložených v ČR filmovou výrobou přemění na další – sekundární – výdaje, které s výrobou souvisí již jen nepřímo. Jsou však zdrojem příjmů do státního rozpočtu, které by bez realizace filmové výroby do státního rozpočtu nepříplynuly.

Princip meziodvětvového multiplikátoru je založen na myšlence, že náklady filmové výroby vynaložené v rámci jednoho odvětví se odrazí ve zvýšené poptávce po produktech jiného odvětví. **Vstupem** do modelu multiplikátoru jsou tak **přímé náklady** dodatečných zahraničních filmových výrob (opět **vylučujeme výrobu, která by se realizovala i bez Programu** podpory filmovému průmyslu), **výstupem** jsou sekundárně indukované, tzv. **nepřímé dopady** na ekonomiku.

Zdrojem **hodnot transakčních multiplikátorů** pro Českou republiku byla studie provedena výzkumnými pracovníky Národohospodářského ústavu Akademie věd ČR Š. Jurajdou, L. Lízalem, D. Münichem a P. Zemčíkem z ledna 2006, ve které za účelem hodnocení hlavních ekonomických důsledků pořádání letních olympijských her v Praze v roce 2016 vyčíslili multiplikační efekt nákladů utracených v jednotlivých sektorech české ekonomiky ve struktuře dle OKEČ.

Pro účely kvantifikování indukovaných dopadů zahraničních filmových produkcí jsme vytvořili strukturu nákladů typické produkce dle OKEČ jednotlivých dodavatelů (viz Tabulka 4). Tabulka 10 pak zobrazuje transakční multiplikátory hlavních dodavatelských odvětví filmového průmyslu. Aplikací transakčních multiplikátorů na odhadované náklady dle odvětví dodavatele jsme vyčíslili sekundární efekt pobídek filmovému průmyslu na ekonomiku.

²⁸ Včetně přílivu plynoucího z diet zahraničních štábů utracených na území ČR

Tabulka 10 - Transakční multiplikátory dodavatelských odvětví

Struktura nákladů	Transakční multiplikátor
<i>Výroba oděvů, zpracování a barvení kožešin</i>	1,76
<i>Zpracování dřeva, výroba dřevařských, korkových, proutěných a slaměných výrobků kromě nábytku</i>	2,19
<i>Vydavatelství, tisk a rozmnožování nahraných nosičů</i>	2,08
<i>Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků (kromě strojů a zařízení)</i>	1,99
<i>Stavebnictví</i>	2,60
<i>Maloobchod kromě motorových vozidel; opravy výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost</i>	1,90
<i>Ubytování a stravování</i>	2,13
<i>Pozemní a potrubní doprava</i>	1,85
<i>Letecká a kosmická doprava</i>	1,83
<i>Spoje</i>	1,78
<i>Pojišťovnictví a penzijní financování kromě povinného sociálního zabezpečení</i>	1,83
<i>Činnosti v oblasti nemovitostí</i>	1,95
<i>Pronájem strojů a přístrojů bez obsluhy, pronájem výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost</i>	1,97
<i>Činnosti v oblasti výpočetní techniky</i>	1,77
<i>Ostatní podnikatelské činnosti</i>	1,99
<i>Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení</i>	1,79
<i>Rekreační, kulturní a sportovní činnosti</i>	2,44
<i>Ostatní činnosti</i>	1,57

Zdroj: Jurajda, Š., Lízal, L., Münich, D., Zemčák, P. (2006)

Jelikož jiné studie kvantifikující dopad pobídek filmovému průmyslu pracují standardně s jediným odvětvovým multiplikátorem²⁹, považujeme přístup založený na aplikaci rozličných multiplikátorů pro rozličné sektory za korektnější. Konečný multiplikátor, který tak vzniká, je fakticky váženým průměrem multiplikátorů jednotlivých dodavatelských odvětví, přičemž váhami jsou váhy jednotlivých dodavatelských odvětví v celkových nákladech produkce.

Vzorec na výpočet multiplikátoru filmového průmyslu

$$\lambda = \sum_{i=1}^{18} w_i \lambda_i$$

w_i ,..... váha i-tého odvětví ve struktuře nákladů produkce

²⁹ Kupříkladu studie SPI Olsberg (2006) používá multiplikátor o hodnotě 2.

λ_i multiplikátor i-tého odvětví

Použitím výše zmíněných vah (Tabulka 4) a odvětvových multiplikátorů (Tabulka 10) relevantních dodavatelských odvětví, dostáváme:

✓ **multiplikátor filmového průmyslu v České republice v hodnotě $\lambda = 2,137^{30}$.**

Dodatečné zvýšení objemu prostředků v ekonomice (v souvislosti se zavedením Programu podpory filmovému průmyslu na základě výše uvedeného multiplikačního efektu) a související dodatečné nepřímé navýšení odvodů do státního rozpočtu shrnuje následující tabulka.

Tabulka 11: Nepřímé dopady na ekonomiku a státní rozpočet v souvislosti se zavedením Programu podpory filmového průmyslu (využití meziodvětvového multiplikátoru)

v mil. Kč	Scénář 1	Scénář 2
Dodatečný nepřímý objem prostředků do ekonomiky	4 548	2 843
Celkový nepřímý objem prostředků do ekonomiky	5 685	3 980
Dodatečné nepřímé odvody do státního rozpočtu	1 092	682
Celkové nepřímé odvody do státního rozpočtu	1 364	955

Multiplikační efekt dopadů na zaměstnanost je postaven na obdobném principu jako výše uvedený meziodvětvový multiplikátor. Vychází z toho, že prostředky vynakládané filmovými štáby na výrobu filmů financují nejen zaměstnanost štábových profesí, herců a komparzu a pracovníků ve stavebnictví (viz kapitola 2.2.1), ale i v dalších navazujících odvětvích (doprava, ubytování, pohostinství – zejm. catering, informační služby atp.). Z tohoto důvodu je možné předpokládat, že nepřímým efektem zavedení Programu podpory filmovému průmyslu bude vytvoření dodatečných pracovních míst právě v těchto navazujících odvětvích. V tomto případě uvažujeme **konzervativní multiplikátor 1,5**.

Následující tabulka shrnuje počty dodatečně vytvořených pracovních míst vlivem nepřímých efektů (multiplikátoru) a úspory státního rozpočtu v případě, že by 100% těchto osob, 50% a 25% těchto osob bylo (v případě, kdy by Program nebyl zaveden a k vytvoření těchto pracovních míst nedošlo) nezaměstnaných. K zachování konzistence konzervativních odhadů tohoto modelu budou v souhrnu nákladů a přínosů uvažovány úspory na 25% nezaměstnaných osob, které by jinak obsadily dodatečně nepřímo vytvořená pracovní místa (v souvislosti se zavedením Programu podpory filmovému průmyslu).

Tabulka 12: Dodatečné úspory státu z nepřímého zvýšení zaměstnanosti v souvislosti se zavedením Programu podpory filmovému průmyslu

v mil. Kč nebo počtu pracovních míst	Scénář 1	Scénář 2
Dodatečně nepřímo vytvořená pracovní místa	1 987	1 242
<i>Náklady státu na jednoho nezaměstnaného 160 000 Kč/rok</i>		

³⁰ Tj. dodatečné nepřímé dopady zvýšení objemu prostředků vynaložených z ČR na zahraniční filmovou výrobu jsou 4000mld. Kč*1,137; přímé dopady zvýšení objemu prostředků jsou 4000 mld. Kč; dodatečné odvody do státního rozpočtu z nepřímých dopadů jsou 4000 mld. Kč*1,137*24%, přímé dodatečné odvody do státního rozpočtu 4000mld. Kč*24% (vše scénář 1).

Úspory státu (maximum - 100% osob, které by obsadily výše uvedená pracovní místa, zůstane nezaměstnaných)	318	199
Úspory státu (50% osob, které by obsadily výše uvedená pracovní místa, zůstane nezaměstnaných)	159	99
Úspory státu (25% osob, které by obsadily výše uvedená pracovní místa, zůstane bez práce)	79	50

2.3.2 Shrnutí výsledků výpočtu nepřímých dopadů

Následující tabulka shrnuje celkové nepřímé dodatečné přínosy³¹ státního rozpočtu ze zavedení Programu podpory filmovému průmyslu v porovnání s variantou 0 (tj. jeho nezavedením).

Tabulka 13: Saldo státního rozpočtu vypočítané jako rozdíl nepřímých přínosů a nepřímých nákladů státního rozpočtu plynoucích ze zavedení Programu podpory filmovému průmyslu

v mil. Kč	Scénář 1	Scénář 2
Nepřímé přínosy pro státní rozpočet		
Dodatečné nepřímé odvody do státního rozpočtu	1 092	682
Úspory státu (25% osob, které by obsadily výše uvedená pracovní místa, zůstane bez práce)	79	50
Nepřímé náklady státního rozpočtu		
Nejsou známy žádné nepřímé náklady na státní rozpočet	0	0
Nepřímé saldo státního rozpočtu (nepřímé přínosy - nepřímé náklady)	1 171	732

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že i v případě, kdy by byly zohledněny pouze významné nepřímé dopady zavedení Programu podpory filmovému průmyslu, **bude dopad zavedení Programu podpory filmovému průmyslu oproti variantě 0 (tj. jeho nezavedení) pozitivní.**

³¹ Jak již bylo řečeno, nebyly identifikovány žádné nepřímé náklady státního rozpočtu spojené se zavedením Programu podpory filmovému průmyslu.

2.4 Souhrn výsledků hodnocení kvantitativního modelu (přímé i nepřímé dopady)

V následující tabulce jsou shrnuty všechny relevantní vyhodnocené celkové náklady a dodatečné a celkové přínosy zavedení Programu podpory filmovému průmyslu na státní rozpočet, a to pro scénář 1 (zvýšení objemu zahraničních produkcí o 4 mld. Kč) a scénář 2 (zvýšení objemu zahraničních produkcí o 2,5 mld. Kč).

v mil. Kč	Scénář 1	Scénář 2
Přímé přínosy pro státní rozpočet		
Dodatečné přímé odvody do státního rozpočtu	960	600
Dodatečné přímé úspory státního rozpočtu - konzervativní odhad (zabránění nezaměstnanosti štábových profesí)	208	130
Dodatečné přímé odvody do státního rozpočtu z diet zahraničních štábů do ekonomiky	28	18
Dodatečný přímý čistý odvod do státního rozpočtu ze zaměstnávání zahraničních herců	22,5	15
Nepřímé přínosy pro státní rozpočet		
Dodatečné nepřímé odvody do státního rozpočtu	1 092	682
Úspory státu (25% osob, které by obsadily výše uvedená pracovní místa, zůstane bez práce)	79	50
Přímé náklady státního rozpočtu		
Přímé náklady z vrácení 20% objemu uznatelných nákladů všem produkcím	1 000	700
Nepřímé náklady státního rozpočtu		
Nejsou známy žádné nepřímé náklady na státní rozpočet	0	0
Celkové saldo státního rozpočtu (přímé+nepřímé přínosy - přímé+nepřímé náklady)	1 389,5	794,9

Z výše uvedené tabulky vyplývá, v případě naplnění scénáře 1 (tj. navýšení objemu zahraniční filmové výroby v ČR o 4 mld. Kč v důsledku zavedení Programu podpory filmovému průmyslu) by byl dopad varianty 1 (oproti variantě 0 – nezavedení Programu podpory filmovému průmyslu) pozitivní – s **celkovým saldem státního rozpočtu cca. +1 390 mil. Kč** pro rok 2010.

V případě naplnění scénáře 2 (tj. navýšení objemu zahraniční filmové výroby v ČR o 2,5 mld. Kč v důsledku zavedení Programu podpory filmovému průmyslu) by byl dopad varianty 1 (oproti variantě 0 – nezavedení Programu podpory filmovému průmyslu) pozitivní – s **celkovým saldem státního rozpočtu cca. +794 mil. Kč** pro rok 2010.

3 Kvalitativní přínosy a náklady varianty 1 oproti variantě 0 – souhrn

Vzhledem k tomu, že kvalitativní charakteristiky varianty 1 jsou dostatečně popsány v dokumentu velká RIA, poskytuje tento dokument pouze jejich stručný přehled.

3.1 Nepřímá podpora SMP a drobných živností

Filmové produkce jsou významnými odběrateli domácích služeb a zboží v odvětví stavebnictví, dřevozpracujícího průmyslu, reklamy, papírenství, telekomunikací, ubytování, zemědělství, stravování, zprostředkovatelských služeb, zpracování kovů, plastů, chovatelství a v mnoha dalších oborech. Tento způsob podpory SMP a živností je nákladově efektivnější než podpory z ESF nebo přímé dotace. Některé specifické profese by bez odbytu v oblasti filmového průmyslu mohly zaniknout.

3.2 Dopady v oblasti rozvoje lidských zdrojů

Investice ve filmovém průmyslu mají významné pozitivní dopady v oblasti lidských zdrojů a přispívají k podpoře rozvoje řemesel. V rámci filmových produkcí se uplatní specifické typy kvalifikované pracovní síly - jako jsou umělci kováři, truhláři, skláři, výtvarníci, odborníci na informační a komunikační technologie, kvalifikovaní technici apod.

Filmová produkce výrazně přispívá k rozvoji lidských zdrojů v mnoha oblastech a ke zlepšování image řemesel, která momentálně v ČR jinak značně upadají. Rozvoj kvalifikované pracovní síly touto formou je efektivnější než školení a semináře hrazené ze státního rozpočtu a evropských fondů. Zahraniční filmy mají poměrně šetřivé rozpočty, přičemž výdaje na scénografii výrazně převyšují rozpočty domácích filmů.

3.3 Tvorba krátkodobých pracovních míst pro nízkopříjmové skupiny (kvalitativní hodnocení)

Další výhodou filmového průmyslu je, že vytvářejí možnosti přivýdělnku pro nezaměstnané, hendikepované, studenty, důchodce atd. Filmová produkce vytváří ročně tisíce krátkodobých pracovních míst v komparsu. Tato pracovní místa jsou často obsazována osobami dlouhodobě nezaměstnanými, důchodci, studenty a dalšími osobami, pro něž je jinak obtížné uplatnit se na trhu práce. Castingové agentury zabývající se nábořem komparsu standardně registrují zájem vysoce převyšující počet nabízených míst.

3.4 Pozitivní technologické spillover efekty

Dalším faktorem hovořícím pro zavedení filmových pobídek je fakt, že zahraniční investice v rámci filmového průmyslu mají významné pozitivní technologické spillover efekty. Současná špičková kvalita českých zvukařů, filmových techniků, odborníků na zvláštní efekty, animátorů, kameramanů, osvětlovačů či počítačových expertů byla v uplynulých cca 15 letech dosažena z velké části díky spolupráci s velkými zahraničními produkcemi v ČR.

Přesun zahraničních produkcí do okolních zemí, které nabízejí pobídky filmovému průmyslu, vede k odlivu nejkvalitovanější pracovní síly v odvětví, ke ztrátě technologických spilloverů a k poklesu investic místních firem do nové filmové infrastruktury (jako jsou např. stavba vodní nádrže pro natáčení námořních bitev, stavba nových laboratoří apod.).

3.5 Regionální rozvoj

Rozvoj filmového průmyslu má také pozitivní dopady na regionální rozvoj. Film má řadu pozitivních efektů v regionech, kde se natáčení koná. Jde např. o odběr zboží a služeb od místních společností, vytváření dočasných pracovních míst, propagace daného regionu v

rámci ČR i v zahraničí, zkvalitnění nebo výstavba zcela nové infrastruktury apod. Na rozdíl od výrobního průmyslu má filmový průmysl zároveň mnohem menší dopady na životní prostředí.

Náklady spojené s pronájmem lokalit, historických objektů, historických kostýmů a dalších objektů ze sbírek českých muzeí mohou být rovněž považovány za výdaje ve prospěch jednotlivých regionů, případně historických lokalit. Náklady za pronájem lokací se pohybují řádově v stovkách tisíc korun za lokalitu.

3.6 Podpora turismu a propagace České republiky v zahraničí

Větší počet filmů natočených v ČR vytváří pozitivní synergický efekt s aktivitami na podporu turismu a propagaci ČR v zahraničí. Vedlejším efektem (externalitou) filmů natáčených v lokacích v ČR je propagace naší země v zahraničí, což zprostředkovaně vede k podpoře turistického ruchu. ČR doposud plně nevyužívá možností, jež jí nabízí propojení kampaní na podporu turismu do ČR s filmovým průmyslem. Zahraniční příklady (např. Nový Zéland, Irsko apod.) dokazují, že synergické efekty takového propojení pomáhají výrazně snížit náklady takových kampaní a zvýšit jejich efektivitu.

3.7 Podpora konkurenceschopnosti České republiky

Další výhodou je, že program rozvoje filmového průmyslu umožní ČR být konkurenceschopnou v rámci jednotného evropského trhu. Po zavedení pobídek filmovému průmyslu nejen v okolních členských státech ztratila ČR své výsadní postavení na seznamu cílových zemí pro zahraniční filmové produkce. Dokonce i některé české produkce natáčejí části svých filmů právě kvůli pobídkám filmovému průmyslu na území jiných států.

Přesun zahraničních i domácích produkcí do jiných zemí vede k odlivu kvalifikované pracovní síly z ČR, ztrátě odbytu pro navazující odvětví a tudíž k celkové stagnaci českého filmového průmyslu, který je tradičním odvětvím českého hospodářství.

3.8 Podpora exportu služeb

Podpora rozvoje filmového průmyslu a navazujících odvětví je faktickou podporou exportu služeb, a tedy v souladu s Konceptí proexportní politiky ČR na léta 2006 – 2010.

3.9 Rozvoj české kultury

Dalším důvodem proč podporovat filmový průmysl je, že kinematografie je významná součást české kultury. První filmové představení se na českém území konalo již v roce 1896. Česká filmařská tradice započatá před první světovou válkou byla úspěšně rozvíjena jak za První republiky, tak i v době okupace, a kvalitní filmy se v ČR natáčely i v období od konce druhé světové války do roku 1989. Od roku 1989 se ČR stala vyhledávaným cílem zahraničních filmových produkcí zejména díky rozmanitému krajinnému rázu, zachovalým architektonickým památkám a profesionalitě českých filmových štábů a studií. Řada českých filmů, jakož i režisérů, kameramanů, herců, zvukařů a dalších se prosadila i v zahraničí a důstojně tak reprezentovala ČR. Stejně tak mají dlouhou tradici i dobrou pověst i české filmové ateliéry (Barrandov, Zlín).

Podpora kinematografie je rovněž podporou historické tradice filmového průmyslu v ČR a kultury vůbec (i díky synergickým efektům jako jsou např. pronájmy památek a historických lokalit pro natáčení filmů).

4 Závěry – shrnutí

Jak vyplývá z tohoto dokumentu, má zavedení Programu podpory filmovému průmyslu významné přínosy kvalitativní (popsané v kapitole 3 tohoto dokumentu), tak čisté přínosy kvantitativně vyhodnocené (oproti nákladům) v kapitole 2 tohoto dokumentu.

Následující tabulka obsahuje kvantifikaci čistých přínosů (salda) státního rozpočtu plynoucích ze zavedení Programu podpory filmovému průmyslu (oproti variantě 0 – jeho nezavedení). Tabulka obsahuje 2 scénáře budoucího vývoje – scénář 1 (dodatečné navýšení zahraniční filmové výroby o 4 mld. Kč v souvislosti se zavedením Programu podpory filmovému průmyslu) a scénář 2 (dodatečné navýšení zahraniční filmové výroby o 2,5 mld. Kč v souvislosti se zavedením Programu podpory filmovému průmyslu). Tabulka shrnuje přímé i nepřímé dopady zavedení Programu podpory filmovému průmyslu.

Tabulka 14: Souhrn přímých a nepřímých dopadů zavedení Programu podpory filmovému průmyslu na státní rozpočet

v mil. Kč	Scénář 1	Scénář 2
Přímé přínosy pro státní rozpočet		
Dodatečné přímé odvody do státního rozpočtu	960	600
Dodatečné přímé úspory státního rozpočtu - konzervativní odhad (zabránění nezaměstnanosti štábových profesí)	208	130
Dodatečné přímé odvody do státního rozpočtu z diet zahraničních štábů do ekonomiky	28	18
Dodatečný přímý čistý odvod do státního rozpočtu ze zaměstnávání zahraničních herců	22,5	15
Nepřímé přínosy pro státní rozpočet		
Dodatečné nepřímé odvody do státního rozpočtu	1 092	682
Úspory státu (25% osob, které by obsadily výše uvedená pracovní místa, zůstane bez práce)	79	50
Přímé náklady státního rozpočtu		
Přímé náklady z vrácení 20% objemu uznatelných nákladů všem produkcím	1 000	700
Nepřímé náklady státního rozpočtu		
Nejsou známy žádné nepřímé náklady na státní rozpočet	0	0
Celkové saldo státního rozpočtu (přímé+nepřímé přínosy - přímé+nepřímé náklady)	1 389,5	794,9

Celkové přínosy a náklady filmového průmyslu pro ekonomiku v souvislosti se zavedením Programu podpory filmového průmyslu (opět v členění na scénář 1 a scénář 2) obsahuje následující tabulka.

v mil. Kč	Scénář 1	Scénář 2
Dodatečný přímý objem prostředků do ekonomiky	4 000	2 500
Celkový přímý objem prostředků do ekonomiky	5 000	3 500
Očekávaný přímý objem prostředků z reklamy*	2 000	2 000
<i>*nedotčeno zavedením Programu</i>		
Celkový přímý objem prostředků do ekonomiky (včetně reklamy)	7 000	5 500
Dodatečný přímý objem prostředků z diet zahraničních štábů do ekonomiky	200	125
Celkový přímý objem prostředků z diet zahraničních štábů do ekonomiky	225	150
Dodatečný přímý objem prostředků ze zaměstnávání zahraničních herců	450	300
Dodatečné přímé úspory státního rozpočtu - konzervativní odhad (zabránění nezaměstnanosti štábových profesí)	208	130
Celkové přímé úspory(zabránění nezaměstnanosti štábových profesí)	325	313
Přímé náklady z vrácení 20% objemu uznatelných nákladů všem produkcím	1 000	700
Dodatečný nepřímý objem prostředků do ekonomiky	4 548	2 843
Celkový nepřímý objem prostředků do ekonomiky	5 685	3 980
Úspory státu (25% osob, které by obsadily výše uvedená pracovní místa, zůstane bez práce)	79	50
Celkové nepřímé úspory (zabránění nezaměstnanosti 25% osob - viz výše)	99	70
Nejsou známy žádné nepřímé náklady na státní rozpočet	0	0
Dodatečný čistý přínos zavedení Programu do ekonomiky	8 485	5 247
Celkový čistý přínos filmového průmyslu do ekonomiky (včetně reklamy)	12 785	9 612